هیجان را با مسابقه هرم طلایی کسب کنید

مسابقه رادیویی هرم طلایی از شنبه تا چهارشنبه به تهیه‌کنندگی سولماز عطایی از ساعت ۱۶ و ۵ دقیقه روانه آنتن رادیو سلامت می‌شود که در قالب پرسش و پاسخ از شنوندگان، تغذیه صحیح نیز آموزش داده می‌شود. به گزارش روابط عمومی رادیو سلامت، ایده این مسابقه برگرفته از هرم غذایی است که در چهار طبقه طراحی شده‌است. این طبقات شامل غلات، میوه و سبزی، پروتئین و چربی و شیرینی‌هاست. به گفته سولماز عطایی در هر طبقه دو شنونده با یکدیگر رقابت می‌کنند و باید به پرسش‌ها پاسخ بدهند. اگر حداقل امتیاز یعنی ۹۰ امتیاز و یک ستاره بگیرند، می‌توانند وارد قله شوند. چهار صندوق طلایی در بخش قله وجود دارد که شنوندگان با پاسخ دادن به سوالات می‌توانند امتیازات این صندوق را کسب و به فینال راه پیدا کنند و در نهایت نفر برگزیده انتخاب شود. هدف از تولید مسابقه هرم طلایی، آموزش تغذیه سالم به شنوندگان است. این برنامه مورد توجه و بازخورد شنوندگان قرار گرفته و جزو برنامه‌های منتخب آنهاست.

فاصله گرفتن از برنامه مجری‌محور

برنامه مهد پویا یک بسته مفرح و آموزشی برای بچه‌هاست که تلاش کرده‌اید در قالب آیتم‌های متنوع همچون کاردستی، آزمایش، آموزش مهارت‌های اجتماعی، آموزش تغذیه درست و ... به بچه‌ها هرآنچه لازم است آموزش بدهید. قبل از شکل‌گیری طراحی این بسته محتوایی تا چه میزان برنامه‌های خارجی در حوزه خردسالان و کودکان را دنبال کردید و آیا برای مبنای برنامه از آن آثار الگو گرفته‌اید؟

سارا روستاپور، تهیه‌کننده و کارگردان: اولین موردی که ما برای ساخت برنامه مهد پویا سراغش رفتیم، این بود برای بچه‌هایی که مهدکودک نمی‌روند و از دیدن و آموزش برخی مواردی که در مهد گفته می‌شود، برخوردار نیستند، برنامه‌ای ساخته شود که برای آنها فایده داشته باشد و آموزش‌های لازم را ببینند. علاوه‌برآن قصد داشتیم بسته متنوع محتوایی برای بچه‌ها آماده کنیم. نمی‌خواستیم مثل دیگر شبکه‌های مختلف سیما سراغ برنامه‌سازی با حضور خاله یا عمو به همراه عروسک‌ها برویم.

درواقع در شبکه پویا به این نتیجه رسیدیم که مجری‌محوری را کنار بگذاریم و دنبال جایگزین مناسب محتوایی باشیم. به همین دلیل نمونه‌های موفق جهان اعم از کودک کنجکاو و ... را دیدیم. بعد به ساختاری رسیدیم که عروسک‌ها در فواصل برنامه حضور داشته باشند اما مجری نباشد. گرچه برای طرح اولیه از نمونه‌های موفق دنیا الگو گرفتیم اما بعد آن را ایرانیزه کرده تا با فرهنگ خودمان همخوانی داشته باشد. ضمن این‌که آیتم‌ها طراحی خودمان است.

در بخش عروسک پنج عروسک انتخاب کردیم و در قالب آیتم‌های متنوع هم سعی کردیم خلاقیت بچه‌ها را شکوفا کرده و مهارت در حوزه‌های متفاوت را به آنها آموزش دهیم. مثل آزمایش، کاردستی، بازی، هوش و.... یکی از آیتم‌های جذاب ما خوب ببین خوب بشنو است که از روش‌های معکوس بچه‌ها به موارد مختلف می‌رسند و با این روش تلاش کرده‌ایم خلاقیت آنها را بارور کنیم.

همچنین در بخش صداپیشگی عروسک‌ها نوآوری داشتیم و برخلاف دیگر برنامه‌ها سراغ بزرگ‌ترها نرفتیم که آنها صداهای کودکانه دربیاورند، بلکه سراغ بچه‌های خردسال رفتیم و آنها را به‌عنوان صداپیشه عروسک‌ها انتخاب کردیم. گرچه سختی‌های خودش را داشت اما می‌خواستیم از ایده‌های نو بهره ببریم. علاوه‌برآن برای راوی برنامه سراغ مریم نشیبا رفتیم که صدای بسیا رگرم و شیرینی دارد و جذابیت زیادی به برنامه داده‌است.

زینب پرسم، ناظر محتوایی برنامه: وقتی طرح برنامه مهد پویا به شبکه آمد، ما می‌خواستیم برنامه به دور از اضافه‌گویی باشد و علاوه‌بر ساده بودن، مهارت‌هایی به بچه‌ها یاد بدهد تا برای آنها مفید باشد. مرتب با تهیه‌کننده، سردبیر و نویسندگان صحبت می‌کردیم و قسمت به قسمت می‌خواندیم و هرجا نیاز به تغییر بود، اعمال می‌شد.

در فصل قبلی برنامه مهد پویای ما بیشتر روی واحد کارها کار کردیم. یعنی بچه‌ها با واحدهایی مثل چپ، راست، پر، خالی و ... آشنا شدند اما در فصل دوم برنامه و در قالب قصه و نمایش تا جایی که برنامه اجازه می‌داد روی مهارت شناخت هیجانات درونی و مدیریت آن کار کردیم و به بچه‌ها آموزه‌های لازم را ارائه می‌کنیم. این‌که وقتی ناراحت می‌شوند، چطور رفتار کنند؟ یا خشمگین شدند، چگونه آن را شناسایی کرده و بعد کنترل کنند و...

همچنین در بخش‌های ابتدایی درباره روابط اجتماعی همچون سلام کردن و معرفی خودشان کار کردیم که چطور با دوستانش ارتباط برقرار کنند و دچار مشکل نشوند. درواقع مهارت گفت‌وگو را یاد دادیم. علاوه بر آن حواس پنجگانه بچه‌ها را تقویت کردیم و به آنها یاد می‌دهیم اول فکر کنند و بعد جواب سؤال را بدهند.

از دیگر مفاهیمی که برای شبکه اهمیت داشت و در فصل دوم به آن توجه می‌شود، حضور خانواده بود. در فصل قبلی خانواده را نداشتیم اما در این فصل خانواده پویا اضافه شدند و در آیتم‌های کاردستی، آزمایش و... گاهی مادر و برخی مواقع پدر حضور دارد.

یعنی به بچه‌ها می‌گوییم چطور در کنار خانواده تجربه‌های جدید کسب کنند. عوامل برنامه هم با دقت همه این موارد را در برنامه اجرا کردند.

تجربه‌ای متفاوت و جدید

عروسک گردانی برنامه مهد پویا با دیگر برنامه‌های کودک متفاوت بود، زیرا صداپیشه آن کودکان بودند و شما به عنوان عروسک گردان باید دهان عروسک‌ها را به اندازه این تکان می‌دادید که با حرف زدن بچه‌ها تطابق داشته باشد. درباره این تجربه‌تان برایمان بگویید؟

ساناز نظری عباداللهی، عروسک گردان گاو پرزور: عروسک گردانی برنامه مهد پویا خیلی متفاوت با دیگر کارهایی بود که من تجربه کرده‌بودم. در این برنامه تجربه عروسک گردانی ایستاده را داشتم که در ظاهر ساده به نظر می‌رسد اما سختی‌های خودش را دارد. همه باید سر پا بودیم هنگام عروسک گردانی و از یک خط فرضی هم نباید بیرون می‌زدیم، زیرا دست‌مان دیده می‌شد. در مجموع سختی‌های خودش را داشت، با این‌حال تجربه جالبی برایم بود. همچنین اولین باری بود که تجربه صداپیشگی کودک را داشتم. شاید باورتان نشود اما در ابتدا خودم برخی حرف‌های بچه‌ها را متوجه نمی‌شدم و حتی برایم جدید بود. اما حس خالصانه کودکان برایم جذابیت داشت. البته عروسک‌ها در فصل دوم برنامه مهد پویا پیشرفت کرده‌بودند، زیرا پلک می‌زدند یا گوش شان تکان می‌خورد. در مجموع برنامه مهدپویا نه تنها برایم جذابیت داشت، بلکه یاد هم گرفتم و ارتباط خوبی هم با خردسالان گرفتم که چه دنیای قشنگی دارند.

چطور شد عروسک گردانی عروسک گاو پرزور را انتخاب کردید؟

نظری عباداللهی: سری اول برای عروسک گردانی این کار توسط خانم روستاپور انتخاب شدم. از آنجا که با این کاراکتر خیلی خوب ارتباط برقرار کردم و صدای صداپیشه گاو هم را دوست داشتم، در فصل دوم از خانم روستاپور خواستم عروسک‌گردانی این عروسک را داشته باشم. هر از گاهی برنامه را می‌بینیم اما وقتی به جمع‌های خانوادگی می‌روم که بچه کوچک دارند، به من تاکید می‌کنند برنامه مهد پویا خیلی خوب و دلنشین آموزش می‌دهد و برای بچه‌ها قابل فهم است.

رزومه کاری‌مان را بالا نبردیم

یکی از معضلات برنامه‌های کودک این است که آموزش کاردستی یا حتی خوردن خوراکی‌ها به گونه‌ای است که بچه‌هایی که در مناطق محروم زندگی می‌کنند به آن دسترسی ندارند. شما چطور این بخش‌ها را در برنامه طراحی کرده‌اید؟

سپیده شاه‌حسینی، نویسنده: زمانی که ما کار را شروع کردیم، حتی به بچه‌های محروم هم توجه می‌کردیم که آیا کاردستی‌ای که یاد می‌دهیم، ابزار آن قابل دسترس است. یعنی همه بچه‌ها حتی در مناطق محروم هم به آن دسترسی دارند یا نه. همچنین از خوراکی‌ها می‌گوییم که بچه‌ها چه خوراکی‌هایی باید بخورند، حتما نگاه می‌کردیم که خوراکی معرفی شده گران نباشد. در واقع کار از چند مرحله فیلتر شده‌است.

آماری از بازتاب برنامه در مناطق محروم دارید؟

روستاپور: طبق آخرین نظرسنجی ارائه شده به ما برنامه مهد پویا ۶۴ درصد بیننده داشته‌است که به نظرم این آمار خوبی است. پیامک‌های زیادی به شبکه زده می‌شود یا فیلمی به من نشان دادند که مهد پویا ضبط می‌شود و در مهدهای کودک برای بچه‌ها پخش می‌شود.

خانم شاه‌حسینی شما در بخشی از صحبت‌تان اشاره کردید که نگاه شما و بقیه گروه به کار کسب درآمد نبود. یعنی بقیه این نگاه را دارند؟

شاه‌حسینی: منظورم همه نبود. بلکه می‌خواستم تاکید بکنم همه گروه با جان و دل کار کردند و حتی با وجود این‌که روند تولید بسیار طولانی بود، اما این موضوع ما را خسته نکرد و این طور نبود که خیلی سریع کار را جمع کنیم. برخی مواقع شاهد هستیم که کارهای کودک خیلی سریع جمع می‌شود اما گروه تولید مهد پویا وقت زیادی برای تک تک صحنه‌ها می‌گذاشت.

هر متن را چند نفر می‌خواندند و تا زمانی که نوشته سر ضبط برود کلی زمان می‌برد یا هنگام ضبط من کنار کار بودم، زیرا صداپیشه برنامه بچه‌ها بودند و اگر نیاز بود در متن تغییری بدهم تا بچه‌ها به راحتی صداپیشگی کنند، این کار را انجام می‌دادم.

برنامه مهد پویا با دغدغه آموزش بچه‌ها ساخته شده نه با دغدغه بالا رفتن و دیده شدن رزومه کاری!

نخواستیم مهارت‌ها را با فرم کلیشه‌ای نشان بدهیم

دنیای بچه‌ها با وجود سادگی اما مرتب روز به روز تغییر می‌کند. برای نگارش و سردبیری برنامه مهد پویا تا چه حد با بچه‌ها در ارتباط بودید که محتوای برنامه متناسب با نیازهای بچه‌ها شکل بگیرد؟

پریا فتحی، سردبیر: رویکرد کلی ما در این برنامه، توسعه و پرورش فردی به صورت همه‌جانبه بود. از سوی دیگر نمی‌خواستیم مهارت‌های زندگی را در قالب کلیشه‌ای نشان بدهیم. چشم‌انداز ما برای ساخت مهد پویا، ۲۰ سال دیگر است. در واقع هدف این نبود که بخواهیم صرفا برنامه‌ای مقطعی بسازیم و آموزش‌های آن هم بعد از تمام شدن برنامه از ذهن بچه‌ها پاک شود، بلکه می‌خواستیم مهارت‌ها را به شکل درست به بچه‌ها یاد بدهیم که نتیجه آن را ۲۰ سال بعد ببینیم.

به همین دلیل چشم‌انداز ساخت برنامه مهد پویا با سرپرستی خانم روستاپور، طراحی بلندمدت شد تا در آینده شاهد بچه‌هایی باشیم که ضمن اعتماد به نفس بالا نسبت به مهارت‌های اجتماعی و زندگی شناخت دارند. من مرتب با بچه‌ها در ارتباطم و همه گروه با هم تلاش کردیم تا نیازهای بچه‌ها را به واسطه تهیه این برنامه تأمین کنیم.

شاه‌حسینی: از روزی که کار را شروع کردم، هم معلم بودم و هم نویسنده. بنابراین از تجارب و شناختی که در کار کودک داشتم، بهره بردم. البته با دیدگاه تازه خانم روستاپور. او هیچ وقت به کار نگاه تجاری نداشته و ما هم به عنوان نویسنده این طور نبود که در خانه بنشینیم و بعد از نگارش سناریو آن را ایمیل کنیم و کارمان را تمام کنیم.

از روزی که برای نگارش مهد پویا صحبت کردیم، دائم با هم بودیم و کار گروهی جلو رفت. مرتب با خانم فتحی جلسه می‌گذاشتیم و نیاز بچه‌ها را بررسی می‌کردیم و بعد با خانم پرسم، ناظر محتوایی کار را مورد بررسی قرار می‌دادیم. البته باید به این نکته هم اشاره کنم ما همه مادر هستیم و بچه‌هایی در این سن هم داریم و می‌خواستیم برنامه‌ای بسازیم که برای بچه‌ها ثمربخش باشد و حتی اتفاقی که در مهدهای کودک نمی‌افتد، ما به بچه‌ها یاد بدهیم.

یعنی مهدهای کودک را رد می‌کنید؟

شاه‌حسینی: نه رد نمی‌کنم اما باید توجه داشته‌باشید مهدکودک در تهران و شهرهای بزرگ، توسعه یافته و به روز است و با روان‌شناس در ارتباط هستند و نمی‌توان این موضوع را به همه مهدهای کودک حتی در شهرهای بزرگ هم تعمیم داد.

فتحی: ما نمی‌گوییم مهد کودک بد است یا دید تجاری دارند و روی صحبتمان به ارگان خاصی نیست اما واضح است مهدهای کودک با سیستم بهزیستی و محتوا به گونه‌ای است که می‌خواهند جای خالی والدین را به نوعی برای ساعت‌هایی برای بچه‌ها پوشش بدهند. در حالی که با توجه به سرعت سال‌های اخیر و نیاز جامعه، رویکرد مهدهای کودک هم باید تغییر کند.

برنامه مهد پویا بنیانگذار این تغییر است که شرایط آموزش را به گونه‌ای پیش می‌برد که بازتابش در آینده جوانانی با اعتماد به نفس باشد که واقعیات را ببینند، درباره‌اش حرف بزنند و زندگی کنند و اگر با چالشی روبه‌رو شدند از ابزارهای شناخت مهارت اجتماعی و زندگی که از کودکی آموزش دیده‌اند، بهره ببرند.

این ابزارها با معجزه به دست ما نمی‌رسد و برگرفته از درون، فکر، خلاقیت و ذهن نقاد ماست. ما برای این بستر کار می‌کنیم که نیاز به پرورش دارد مثل جواهری که به مرور تراش می‌خورد.

به عنوان نمونه ما در برنامه به بچه‌ها مهارت «نه‌گفتن» را آموزش می‌دهیم. گرچه این مهارت در کودک نمود بیرونی ندارد اما واضح است به سن من و دوستانم برسد باید بداند چطور نه بگوید که این مساله به صورت گروهی و جانانه و به رهبری خانم روستاپور در برنامه مهد پویا اعمال شده‌است.

ورود آق

در یکی از روزهای بهاری میزبان عوامل برنا

فاطمه عودباشی

رسانه

وقتی خاله‌ها و عموها در برنامه‌های کودک گل کردند، دیگر س
خردسال و کودک، سراغ ساخت چنین برنامه‌هایی رفتند که خ
عروسک‌ها نقش‌آفرینی کنند. گرچه این روش در ابتدا خیلی جواب د
بچه‌ها قرار گرفت اما به مرور این روش به تکرار رسیده است و گ
همچنان درگیر چنین کلیشه‌هایی می‌شوند و باز هم روند ساخت بر
صورت است اما با تاسیس شبکه‌هایی ویژه خردسال، کودک و نوجوا
این گروه سنی سر و شکل درستی به خودش گرفت و مدیران این
سال‌های اخیر تلاش کرده‌اند با جذب نیروهای خلاق و بهره بردن
نفس تازه‌ای به برنامه‌های خردسالان و کودکان بدمند تا با حال و هوای بچه‌های امروز هم هم

خوردن هویج را در میان بچه‌ها جا انداخ

چطور شد به این نتیجه رسیدید که کارتان را سخت‌تر و از کودکان برای صداپیشگی استفا

روستاپور: من چند نمونه کار خارجی دیده‌بودم که از صدای بچه استفاده کرده‌بودند. البت
هیچ‌کدام از صدای بچه‌ها استفاده نکرده‌بودند و فقط به چند کلمه محدود می‌شد. اما
برنامه مهد پویا فکر می‌کردم، احساسم این بود که اگر از بزرگسال استفاه کنم برای ص
وجود این‌که صدایشان را مثل بچه‌ها ظریف می‌کنند، اما ناخودآگاه دایره لغات‌شان با
البته وقتی بچه‌ها صحبت می‌کنند، با این‌که برخی کلمات را درست ادا نمی‌کنند یا خیلی
برای خودشان قابل فهم است.
ضمن این‌که بزرگسالان هر کاری هم کنند باز هم جنس صدای بچه‌ها ظرافت خاصی د
بچه‌ها را به‌عنوان صداپیشه انتخاب کردم و برای هر یک از عروسک‌ها تکه‌کلام‌هایی
بچه‌ها می‌گفتند.